EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2021.12.13.
COM(2021) 789 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

a tagállamokban kirakodott halászati termékekre vonatkozó adatszolgáltatásról szóló, 2006. december 18-i 1921/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásáról

1 HÁTTÉR

A Bizottság (az Eurostat) az 1921/2006/EK rendelet (a továbbiakban: rendelet)[1] alapján gyűjti a kirakodott halászati termékekre vonatkozó statisztikai adatokat. A rendelet 2. cikke szerint a halászati termékek akkor tekintendők a tagállamok területén kirakodottnak, ha azokat az EU és az Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA) halászhajói rakodják ki, vagy ha azokat uniós halászhajók rakodják ki az Unió területén kívül, majd importálják az EU-ba[2]. A rendelet 10. cikke előírja a Bizottság számára, hogy háromévente nyújtson be jelentést az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amely elsősorban az összegyűjtött statisztikai adatok minőségét és relevanciáját értékeli. A jelentésnek vizsgálnia kell továbbá a kirakodásokkal kapcsolatos statisztikai adatok összegyűjtésére és feldolgozására szolgáló rendszer költséghatékonyságát is, és javaslatot kell tennie azokra a legjobb gyakorlatokra, amelyekkel nemzeti szinten csökkenthető a munkateher, valamint használhatóbb és jobb minőségű statisztikai adatok nyerhetők.

A rendelet hatálya az Unió tagállamaira, Norvégiára és Izlandra terjed ki. Mivel azonban rendelkezései olyan kirakodott halászati termékekre vonatkoznak, amelyek tengeri fogások, a tengerpart nélküli országok mentesülnek az adatszolgáltatási kötelezettség alól (5 tagállam: Csehország, Luxemburg, Magyarország, Ausztria és Szlovákia).

Ez a jelentés i. a 2019. referenciaév tekintetében az adatközlő tagállamok által az Eurostatnak benyújtott, a kirakodásokra vonatkozó minőségi jelentéseken; ii. megfelelőség-elemzésen; valamint iii. az Eurostat által gyűjtött költségadatokon alapul.

A Bizottság az említett rendelet alapján a kirakodásokra vonatkozóan benyújtott statisztikai adatokról ezt megelőzően 2010 novemberében[3], 2014 áprilisában[4], 2016 májusában[5], valamint 2019 februárjában[6] fogadott el értékelő jelentést.

Az európai halászati statisztikák a kirakodási adatokon kívül részletes fogás-, flotta- és akvakultúra-adatokat is tartalmaznak. A Bizottság más szervezeti egységei, elsősorban a Tengerügyi és Halászati Főigazgatóság (DG MARE), szintén nagy mennyiségű adatot gyűjtenek az 1224/2009/EK tanácsi rendelet[7] és az (EU) 2017/1004 rendelet[8] alapján a közös halászati

---

1 Az Európai Parlament és a Tanács 1921/2006/EK rendelete (2006. december 18.) a tagállamokban kirakodott halászati termékekre vonatkozó adatszolgáltatásról és az 1382/91/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 403., 2006.12.30., 1. o.).

2 Ez azt jelenti, hogy ezek a statisztikai adatok nem hasonlíthatók össze az 1224/2009/EK tanácsi rendelet alapján a hajók lobogója szerinti tagállamonként gyűjtött kirakodási adatokkal.

3 A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a tagállamokban kirakodott halászati termékekre vonatkozó adatszolgáltatásról szóló 1921/2006/EK rendelet végrehajtásáról, COM(2010) 675 végleges.

4 A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a tagállamokban kirakodott halászati termékekre vonatkozó adatszolgáltatásról szóló 1921/2006/EK rendelet végrehajtásáról, COM(2014) 240 final.

5 A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a tagállamokban kirakodott halászati termékekre vonatkozó adatszolgáltatásról szóló 1921/2006/EK rendelet végrehajtásáról, COM(2016) 239 final.

6 A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a tagállamokban kirakodott halászati termékekre vonatkozó adatszolgáltatásról szóló 1921/2006/EK rendelet végrehajtásáról, COM(2019) 47 final.

politika irányítása érdekében. Az Eurostat által gyűjtött statisztikai adatok és a DG MARE által gyűjtött adatok részben átfedik egymást. Ez a jelentés csak a 2019-ben a tagállamok területén kirakodott halászati termékek teljes mennyiségére és egységértékére vonatkozó, az Eurostat által gyűjtött statisztikai adatokra terjed ki.

Az Eurostat 2018-ban elindította az európai halászati statisztika észszerűsítését és egyszerűsítését célzó projektet. A projekt keretében értékelésre kerülnek az akvakultúrára, valamint a fogásra és kirakodásra vonatkozó jelenlegi statisztikák, továbbá hatásvizsgálat készül a későbbi szakpolitikai opciókról és a lehetséges jövőbeli jogalkotásról. Az értékelés, amely a rendelet végrehajtására is kiterjedt, 2019-ben fejeződött be. A hatásvizsgálat 2020-ban indult, és e jelentés elkészítésekor már közel járt a véglegesítéshez.

2. FŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK

2.1. Időbeli pontosság és teljesség

2.1.1. Időbeli pontosság

Az adattovábbítások időbeli pontossága javult az elmúlt években: az adatközlő országok többsége időben megküldi az adatokat. A 2019. referenciaévre vonatkozóan a továbbított adatok javítására az adatközlő országok egyharmadánál volt szükség. A legtöbb esetben elfogadható időn belül benyújtották a javításokat.

A Bizottság (az Eurostat) azok validálását követően haladéktalanul közzéteszi az adatokat. Az adatok szükség esetén bármikor módosíthatók.

2.1.2. Teljesség

Az adatok teljessége azon intézkedéseknek köszönhetően javult, amelyeket a tagállamok hajtottak végre annak érdekében, hogy jelentős mértékben növeljék a hajótípusokra, a külföldi hajókra, valamint a halfajokra vonatkozó felmérésük terjedelmét.

2.2. Következetesség

2.2.1. Minőség és pontosság

Az Eurostat háromévente kér be a kirakodási statisztikákra vonatkozó minőségi jelentéseket. Ezek a jelentések az országok önértékelése alapján ismertetik az adatgyűjtés módszertanát és

[7] A Tanács 1224/2009/EK rendelete (2009. november 20.) a közös halászati politika szabályainak betartását biztosító közösségi ellenőrző rendszer létrehozásáról, a 847/96/EK, a 2371/2002/EK, a 811/2004/EK, a 768/2005/EK, a 2115/2005/EK, a 2166/2005/EK, a 388/2006/EK, az 509/2007/EK, a 676/2007/EK, az 1098/2007/EK, az 1300/2008/EK és az 1342/2008/EK rendelet módosításáról, valamint a 2847/93/EGK, az 1627/94/EK és az 1966/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 343., 2009.12.22., 1. o.).

[8] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1004 rendelete (2017. május 17.) a halászati ágazatban az adatok gyűjtésére, kezelésére és felhasználására szolgáló uniós keretrendszer létrehozásáról, valamint a közös halászati politika tekintetében a tudományos tanácsadás támogatásáról és a 199/2008/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 157., 2017.6.20., 1. o.).

minőségi vonatkozásait. Az Eurostat a nemzeti minőségi jelentések alapján állított össze uniós szintű minőségi jelentést[9].

Az adatok általános minősége jó volt, és a legtöbb tagállam igen alacsonynak ítélte mind a nem válaszolás, mind a nem kellő lefedettség arányát. Nagyon kevés tagállam számolt be mérési vagy mintavételi hibáról, emellett úgy tekintették, hogy az esetleges téves besorolások nem befolyásolják az adatminőséget. Az országok 35 %-a jelezte, hogy a legutóbbi, 3 évvel ezelőtti minőségi jelentés óta javult a kirakodási statisztikák általános minősége.

Az országok több mint fele rendelkezik minőségirányítási rendszerrel. A legtöbb javítás az időszerűségre, a pontosságra és a megbízhatóságra irányult.

2.2.2. Összehasonlíthatóság

Az Eurostat 2019 októberében kézikönyvet tett közzé a fogási és kirakodási statisztikákról[10], amely tovább javította az országok statisztikai adatainak homogenitását, így az összehasonlíthatóságukat is. Az idősorok hossza – időbeli összehasonlíthatóság – országonként eltérő. Az ezen értékelő jelentés szerinti időszak tekintetében azonban az adatok időben összehasonlíthatók.

2.3. Relevancia

A rendelet alapján gyűjtött statisztikai adatok nélkülözhetetlenek a tájékozott, tényeken alapuló politikai döntéshozatal szempontjából mind nemzeti, mind pedig uniós szinten. A termelési szintekre és tendenciákra vonatkozó adatok fontosak a halászati ágazat fejlődésének a közös halászati politika keretében történő elemzéséhez, és szilárd alapot biztosítanak a politikai döntéshozók és az ipar számára az ágazat jövőjének megalapozásához.

A kirakodásra vonatkozó statisztikákat számos adatfelhasználó széles körben használja. A statisztikai adatok fontos forrást jelentenek más szervezetek kiadványai és szolgáltatásai számára. A Halászati és Akvakultúra-termékek Piacának Európai Megfigyelőközpontja az európai halászati ágazat szerkezeti elemzésének összeállításakor használja fel az európai kirakodási statisztikákat. A kirakodási statisztikák egyéb adatgyűjtések alapját képezik[11].

Az Unió területén kirakodott halászati termékek mennyiségére és árára vonatkozó statisztikák hozzájárulnak ahhoz, hogy a Bizottság teljesíthesse a piaci információkkal kapcsolatban vállalt kötelezettségeit. Az adatok elengedhetetlenek ahhoz, hogy a halászati termékek uniós piacai az ellátási lánc mentén nyomon követhetők és elemezhetők legyenek.

Ezek a statisztikai adatok relevánsak lehetnek az 1380/2013/EU rendelet[12] 15. cikkének (1) bekezdésében meghatározott kirakodási kötelezettség szempontjából is, amely előírja, hogy

---

9 https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/EN/fish_ld_esqrs.htm (csak angolul hozzáférhető).

10 https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/Annexes/fish_ld_esms_an3.pdf (csak angolul hozzáférhető).

11 A Bizottság (EU) 2019/909 végrehajtási határozata (2019. február 18.) a halászati és akvakultúra-ágazatban az adatok gyűjtésére és kezelésére vonatkozó többéves uniós program alkalmazásában a kötelező kutatási felmérések jegyzékének létrehozásáról és a küszöbértékek megállapításáról (HL L 145., 2019.6.4., 21. o.).

12 Az Európai Parlament és a Tanács 1380/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a közös halászati politikáról, az 1954/2003/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2371/2002/EK és a 639/2004/EK tanácsi rendelet és a 2004/585/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 354., 2013.12.28., 22. o.).

minden olyan állományt, amelyre fogási korlátok vonatkoznak, ki kell rakodni és bele kell számítani a vonatkozó kvótába.

A tagállamok kijelentették, hogy nemzeti szinten minden felhasználói igény maradéktalanul teljesült.

2.4. Hozzáférhetőség

2.4.1. Online adatbázis

A kirakodott halászati termékekre vonatkozó statisztikai adatok elérhetők az Eurostat nyilvános adatbázisában[13] az egyes országokra vonatkozó részletes táblázatokban, valamint az uniós és nemzeti adatokat összevontabban megjelenítő, általános összefoglaló táblázatban.

Az adatközlő tagállamok fele az adatokat nemzeti szinten is közzéteszi a felhasználók számára hozzáférhető online adatbázisokban.

2.4.2. Kiadványok és adattáblázatok

Az Eurostat a kirakodott halászati termékekkel kapcsolatos statisztikákra vonatkozó adatokat és cikkeket jelentet meg online „Statistics Explained” sorozatában, valamint statisztikai könyveiben[14]. Az adatközlő országok fele készített elektronikus kiadványt.

2.4.3. Metaadatok

A Bizottság háromévente nemzeti minőségi jelentéseket kér be, amelyek alapján elkészíti ezt a jelentést (lásd a 8. lábjegyzetet). A nemzeti jelentések részletes információkat tartalmaznak az adatok minőségéről és az adatgyűjtés módszereiről. Az európai statisztikai rendszer (ESR) iránymutatásainak megfelelő nemzeti minőségi jelentéseket az ESR metaadat-kezelő gyűjti össze.

2.5. Az adatok bizalmas jellege

A Bizottságnak továbbított, a kirakodott halászati termékekkel kapcsolatos statisztikai adatok nagyon kevés bizalmas változót tartalmaznak. 2019-ben két tagállam az adatok bizalmasságát érintő problémával szembesült a kirakodott termékek mennyiségével vagy árával kapcsolatban. Ebből adódóan az összesített uniós adatok tekintetében a teljes kirakodott volumen és érték bizalmas maradt.

Az Eurostat és a tagállamok időt fektettek be és erőfeszítéseket tettek annak érdekében, hogy az adatfelhasználók számára a lehető legtöbb számadatot rendelkezésre bocsássák, biztosítva a statisztikai adatok bizalmas kezelését és azt, hogy az eljárás a lehető leghatékonyabb maradjon.

---

[13] http://ec.europa.eu/eurostat/data/database (csak angol, francia és német nyelven hozzáférhető).

[14] Ezek közül a legfrissebb az „Agriculture, forestry and fishery statistics” 2020. évi kiadása, https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/12069644/KS-FK-20-001-EN-N.pdf/a7439b01-671b-80ce-85e4-4d803c44340a?t=1608139005821 (csak angolul hozzáférhető).

3. TERHEK ÉS KÖLTSÉGHATÉKONYSÁG

Az ESR elvégezte a kirakodási statisztikák gyűjtési folyamatának költségelemzését. 23 ország (Izland kivételével valamennyi érintett ország) nyújtott be becslést a pénzbeli és a munkaerővel kapcsolatos (teljes munkaidős egyenértékben kifejezett) költségekről. Egy ország a halfogásra és a kirakodásokra vonatkozó statisztikákhoz egyaránt csak összesített adatot tudott közölni; a kirakodási statisztikák költségének becsült összege a teljes költség mintegy a felét tette ki.

A számadatokat benyújtó országok összes közvetlen és közvetett költsége évente 2,9 millió EUR volt. Az országonkénti medián költség 16 400 EUR volt. Az országok több mint felében a költségek nagyon alacsonyak voltak, de néhány országban magasabb költségekkel járó mintavételes felméréseket szerveznek. Összesen 70 fő dolgozott (teljes munkaidős egyenértékekben kifejezve) kirakodási statisztikákkal. Az országonkénti medián 0,5 teljes munkaidős egyenérték volt. Az adatközlő tagállamok fele úgy nyilatkozott, hogy az előző jelentés óta hatékonyságnövekedést ért el. Egyharmaduk azt állította, hogy felhasználóbarátabb kérdőívekkel, illetve egyszerűbb adattovábbítási módszerekkel sikerült mérsékelnie az adatszolgáltatók terheit.

4. KÖVETKEZTETÉSEK

A kirakodási statisztikák megfelelnek a pontosság, a teljesség és a következetesség szempontjainak. Az országok megbízható információkat közölnek az Unióban kirakodott halászati termékek mennyiségéről és értékéről, valamint olyan igen hasznos részletes, faj szerint alábontott adatokat, amelyek az uniós halászati piac elemzéséhez használhatók fel.

Az Eurostat adatszolgáltatási iránymutatásai és kézikönyvei egységesebbé tették a kirakodási statisztikákat. Ezenkívül a nemzeti adatszolgáltatók intézkedései időben pontosabb és teljesebb adatszolgáltatást eredményeztek.

A számadatokat benyújtó országok összes közvetlen és közvetett költsége 2,9 millió EUR volt. Az országonkénti medián költség 16 400 EUR volt. Az országok több mint felében a költségek nagyon alacsonyak voltak, de néhány országban magasabb költségekkel járó mintavételes felméréseket szerveznek.

5. AJÁNLÁSOK

Az Eurostat az európai statisztikák minőségének és hozzáférhetőségének folyamatos javítására törekszik. Az Eurostat ezenkívül elkötelezte magát a tagállamokra és az adatszolgáltatókra háruló terhek csökkentése mellett. E célból az európai halászati statisztika észszerűsítését és egyszerűsítését célzó projekt megvizsgálja a jelenlegi adatgyűjtést és stratégiát dolgoz ki annak érdekében, hogy a kirakodott halászati termékekre vonatkozó statisztikai adatok jobban megfeleljenek a célnak. A projekt első mérföldkövét – az európai halászati statisztikák értékelésének véglegesítését – 2019 végén sikerült teljesíteni, amikor elkészült az értékelő szolgálati munkadokumentum[15].

A kirakodásokra vonatkozó halászati statisztikák értékelésének legfontosabb eredménye az, hogy bár a halászati statisztikákon belül nagyon fontos és széles körben alkalmazott halmazt alkotnak, a lefedettségük nem elégíti ki a felhasználói igényeket. A halászati statisztikák értékelése során megállapítást nyert, hogy a felhasználóknak egyre inkább jelentős igényük volt arra, hogy a kirakodási statisztikák kiterjedjenek az adott ország valamennyi halászhajójára vonatkozó összes kirakodásra, az EU/EFTA halászhajók által az EU/EFTA területén kívülre történő kirakodásokra,

[15] Bizottsági szolgálati munkadokumentum (2019) 425 (csak angolul hozzáférhető).

valamint az EU/EFTA területén kívüli halászhajók által az EU/EFTA területén történő kirakodásokra.

Az adatfelhasználók számára történő jobb szolgáltatás nyújtásának legjobb módja a jelenlegi jogszabályok módosítása vagy a lefedettséget növelő új jogszabályokkal való felváltása lenne. A Bizottság jelenleg véglegesíti az összes halászati statisztika javításának lehetséges lehetőségeire vonatkozó hatásvizsgálatot: fogás, kirakodás, halászflotta és akvakultúra. Az új jogi szabályozás növelhetné a hatékonyságot, különösen azáltal, hogy egyszerűsíti az adatáramlást és a határidőket összhangba hozza más nemzetközi szervezetek igényeivel.

Nemzeti szinten tovább kell ösztönözni az elektronikus kérdőívek alkalmazását, mivel azok segítik a hatékonyabb adatgyűjtést. A bevált gyakorlat további példái a nemzeti adatgyűjtési iránymutatások és az adatszolgáltatók számára személyre szabott segítséget nyújtó információs szolgálatok.